

تاثیر رضایت شغلی بر کاهش فساد اداری کارکنان بانک تجارت استان البرز

صمدشفاق^۱، یاسر توبه^۲، مریم کولیانی^۳

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد، موسسه آموزش عالی فارابی، کرج

۲- پژوهشگر، پژوهشکده توسعه برنامه ریزی جهاد دانشگاهی، تبریز

۳- دانشجوی دکتری مدیریت صنعتی دانشگاه تربیت مدرس، استاد دانشگاه موسسه آموزش عالی فارابی کرج

مقدمه

مطالعات انجام شده نشان می‌داد که تحقیقات متعددی توسط محققین در خصوص تبیین عوامل موثر بر فساد و ارائه نظریات مختلف صورت گرفته است. ولی بسیاری از آن‌ها از ابعاد جامعه‌شناختی، روانشناختی، حقوقی، سیاسی و اقتصاد جامعه به تبیین موضوع پرداخته و بررسی‌های انجام شده در خصوص عوامل درون‌سازمانی موثر بر فساد اداری - مالی در مقایسه با آن‌ها محدود بود. به همین جهت به لحاظ کاربردی بودن پژوهش، جهت بسط و توسعه مطالعات مربوط به عوامل درون‌سازمانی موثر بر فساد اداری - مالی و تولید روش‌های جدید یا بهبود آن‌ها، باید بسیاری از این مطالعات را جمع‌آوری نموده و با دسته‌بندی آن‌ها و استفاده از فنون آماری، نسبت به تبیین یک الگوی فراگیر در درون سازمان که مشتمل بر عوامل سازمانی و مدیریتی متعددی می‌شد، اقدام کند. در این راستا برای تشریح بیشتر مساله، در این بخش ابتدا به معرفی فساد و تعاریف و ابعاد آن از نظر محققین پرداخته شده و با بیان رویکردها و نظریات متعدد و اختلاف نظر موجود در بین اندیشمندان که از نوع نگاه آن‌ها نسبت به فساد نشأت گرفته است، مصادیق و پیامدهای متعدد فساد مورد بررسی قرار گرفته و از آثار و تبعات آن به عنوان دغدغه اساسی برای انجام این پژوهش یاد شده است. جرائم مربوط به فساد (رشاء، ارتشاء، اختلاس و اعمال نفوذ برخلاف حق و مقررات) بیشتر از سایر جرائم از سوی کارکنان صورت می‌گیرد. هرچند قانون‌گذار جرائم فساد را جزء جرائم اقتصادی دانسته است. [۱] رشاء و ارتشاء و اختلاس از جمله مصادیق فساد محسوب می‌شوند. بحث این است که فساد از جرم اقتصادی کاملاً متفاوت است. بین فساد و جرم اقتصادی ارتباط تنگاتنگی وجود دارد؛ درواقع، مجرمین اقتصادی معمولاً بدون فاسد کردن کارکنان قادر به انجام کارهای مجرمانه خودشان نیستند. ارتشاء از جمله جرائمی است که به سلب اعتماد و اطمینان مردم نسبت به نظام اجرایی و اداری، از بین رفتن زمینه رقابت سالم و فاسدشدن مأموران دولتی منجر می‌شود. (زاهدی، ۱۳۸۵) رشوه به معنای چیزی است که برای ضایع کردن حق یا انجام کاری برخلاف وظیفه و یا صادر کردن حکمی

چکیده

مهم‌ترین علل فساد اقتصادی در بخش عمومی به تصدی‌های دولت در اقتصاد مربوط می‌شود و شامل محدودیت‌های تجاری، یارانه‌های صنعتی، کنترل قیمت‌ها، نرخهای چندگانه ارزی، دستمزدهای پایین در خدمات دولتی، تجاری، و ذخایر منابع طبیعی مانند نفت است. فرضیه پژوهش بیان می‌کند که بین رضایت شغلی و کاهش فساد اداری از رابطه مثبتی وجود دارد. نمونه آماری از روش نمونه برداری غیر احتمالی در دسترس از بانک تجارت استان البرز انتخاب شده است. برای جمع‌آوری داده‌ها از مدیران و کارشناسان مرتبط شعبه‌های بانک تجارت استان البرز از طریق پرسشنامه و مصاحبه استفاده گردیده است. برای سنجش روایی پرسشنامه از نظرات متخصصان و صاحب‌نظران استفاده شده و برای تعیین پایایی پرسشنامه ضریب آلفای کرونباخ بالای ۰/۸ حاصل شده است. نتایج نشانگر آنست که رضایت شغلی کارکنان بر کاهش فساد اداری، تأثیر مستقیم دارد. با جمع‌بندی نتایج پژوهش می‌توان چنین استنباط کرد که رضایت شغلی اثری مثبت و مستقیم بر کاهش فساد اداری کارکنان بانک تجارت استان البرز دارد که وجود رابطه مثبت و معنا دار در آن تأیید شد. پیشنهاد می‌شود برای تقویت این رابطه تا حد امکان مدیران شعبه‌های بانک تجارت خود را متعهد سازند تا اطلاعات اختصاصی مرتبط و دانش فرآیندهای اصلی رضایت شغلی را با آنها تسهیم کنند و آن‌ها را به طور کامل از موضوعاتی که بر کاهش فساد اداری اثر دارد، مطلع سازند.

واژه‌های کلیدی: رضایت شغلی، فساد اداری، رفاه کارکنان،

بانک تجارت استان البرز